

200 Yıllık Tarihe Bakış: Yunan ve Haçlı Emperyaliste Karşı Türkiye

Ergün Aybars*

Öz

1821'de İngiltere, Fransa, Rusya kışkırtmaları ve desteği ile büyük bir Müslüman kıyımıyla başlayan Mora İsyanı Osmanlı Devleti tarafından bastırılmayınca, Mısır Valisi Mehmet Ali Paşa'nın oğlu İbrahim Paşa 20 bini aşkın ordusuyla Mora'ya çıkar ve isyan bastırılır. Osmanlı İmparatorluğu'nun iç sorunu olan olay karşısında emperyalist İngiltere (Anglikan Kilisesi), Fransa (Katolik Kilisesi), Rusya (Ortodoks Kilisesi) İmparatorlukları 1826'da Akkerman Anlaşması ile Osmanlı Devleti'ne Mora Krallığı'nı kabul etmesi için "nota" verdiler. Osmanlı Devleti'nin reddetmesi üzerine savaş dahi ilan etmeden Navarin'de bulunan Osmanlı-Mısır donanmasını yaktılar. 1829'da Rus ordusu Edirne'ye kadar geldi ve yapılan anlaşmayla kabul edilen Mora Krallığı 1830 yılında Londra'da onaylandı.

Mora Krallığı'nın kuruluşu ile başlayan Emperyalist-Haçlı baskısı Osmanlı İmparatorluğu'nun mirasının paylaşılmasına ve gelişerek Türk ana vatanının da paylaşımına kadar geldi. 1922'de Büyük Türk zaferi ile 102 yıllık Türklüğün nefsi müdafaa dönemi Lozan'da sona erdi. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu yeni bir Türkiye yarattı. Batı emperyalizmi bundan rahatsız oldu. İkinci Dünya Savaşı sonrası Türkiye, Birleşmiş Milletlere kurucu üye oldu. Stalin'in tehditleri karşısında ABD ile 1945 ve 1947 anlaşmalarını imzaladı. Bu anlaşmalar emperyalizme kapıyı araladı. Demokrat Parti dönemi ile aralanan kapı genişledi. 1964'te ilk Kıbrıs olayında Türkiye, emperyalizmin, NATO müttefikimiz olmalarına rağmen Yunanistan'ı koruduklarını gördü. 1967 ikinci Kıbrıs olayı ile durum açıklık kazandı. Makarios yönetiminin anayasayı ihlali, Türklere yapılan katliamlar müttefiklerimiz tarafından yokmuş gibi algılandı. 1974'te Türk ordusunun Kıbrıs çıkartması, Kıbrıs'ta

* Prof. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi Emekli Öğretim Üyesi, İzmir/TÜRKİYE, ergunaybars@gmail.com DOI:10.37879/9789751758866.2024.755

yapılan düzenleme ile çatışmalara son verdi, soydaşlarımızın güvenlikleri sağlandı. ABD ve Avrupa (NATO) Kıbrıs'ı terk etmemiz için siyasi, ekonomik, mali ve askeri ambargolar uyguladılar.

Türkiye Cumhuriyeti Batı uygarlığı ile ilişkilerini geliştirmeye özen göstermiştir. Avrupa Birliği'ne katılmak yolunda çalışmıştır. Ancak Türkiyesiz NATO olmaz diyen müttefiklerimiz Yunanistan'ın Türkiye karşı çıkardığı bütün sorunlarda (Ege, Kıbrıs, Doğu Akdeniz vb.) Yunanistan'ın yanında durmakta ısrar ediyorlar. 2021 yılındayız, aynı tarz politikalar devam ediyor. Lozan'dan günümüze uzanan ve 1821'de başlamış olan Türkiye-Batı ilişkilerine bakarsak, müttefiklerimiz güçlü bir Türkiye istemiyorlar. 1954'te ABD senatörünün "Türk ordusunu Sovyetlere karşı modern silahlarla donatalım. Ama onlara teknoloji vermeyelim, yoksa başımıza bir Japon sorunu çıkar." sözü Türkiye'ye uygulananları açıklıyor.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Yunanistan, Osmanlı, Mora İsyanı, Avrupa Birliği.

A Glance at the 200 Year History: Türkiye Against the Greek and Crusader Imperialists

Abstract

When the rebellion in Peloponnese started in 1821 with the support and seditions of England, French, Russia and after a big Muslim massacre could not have been suppressed by the Ottoman Empire, İbrahim Pasha, son of Egyptian governor Mehmet Ali Pasha, moved out to Peloponnese with his army more than 20.000 soldiers and suppressed it. Even it was an internal problem of the Ottoman Empire, imperialist states as England (Anglican Church), France (Catholic Church), Russia (Orthodox Church) gave diplomatic note the Ottoman Empire to recognize the Kingdom of Morea due to the Akkerman Convention in 1826. After the refusal of 'note' by the Ottoman State, they fired the Ottoman-Egypt navy in Navarin without claiming a war. In 1829, Russian army even came to Edirne and Kingdom of Morea accepted by the treaty has been approved in London in 1830.

The Imperialist-Crusader pressure started with the establishment of the Kingdom of Morea continued up to the sharing of the legacy of the Ottoman Empire improving itself even till the division of the Turkish fatherland. The self-defence period of Turkishness lasting for 102 years ended in Lausanne after the Great Turkish victory in 1922. The foundation of Republic

of Türkiye created a new Türkiye which disturbed the Western imperialism. Türkiye became a member of the United Nations after the Second World War and signed the treaties of 1945 and 1947 with USA as a measure against Stalin's threats. Those treaties opened door to imperialism. The opening of door was widened during the Democrat Party period. Türkiye realized that imperialism protected Greece during the first Cyprus conflict in 1964 even though they were our allies in NATO. It became clearer with the second Cyprus conflict in 1967. The violation of Constitution by Makarios government and the massacres towards Turks have been perceived by our Allies as not happened. The arrangements in Cyprus after the Cyprus extraction by Turkish army in 1974 ended the armed clashes and secured the safety of our cognates. USA and Europe (NATO) implemented political, financial and military embargos to us to force us to leave Cyprus.

Republic of Türkiye has been attentive to improve its relations with the Western civilizations. It tried to enter European Union. But our allies claiming that NATO cannot exist without Türkiye are insisting on standing together with Greece in all the problems caused by Greece towards Türkiye (Aegean, Cyprus, Eastern Mediterranean etc.). We are now within the year 2021 but the same kind of policies still continue. Considering the relationship between Türkiye and West started in 1821 up to our times through Lausanne, our allies do not want to see a strong Türkiye. The US senator's saying in 1954 explains this very clearly: "Let us equip Turkish army with modern weapons. But we shall not give them technology, otherwise we will have a Japan problem in front of us."

Keywords: Türkiye, Greece, Ottoman, The Morean Rebellion, European Union.

200 Yıllık Tarihe Bakış Yunan ve Haçlı Emperyaliste Karşı Türkiye

1071'de Malazgirt zaferiyle Anadolu'nun kapısını açan Türkler 106 yıl sonra 1176'da Miryakefalon (Burdur, Isparta yöresi) zaferiyle Doğu Roma'yı (Bizans) kuzeye çekilmek zorunda bıraktı. Türk'ün Ege Denizi'ne çıkışı Venedik, Ceneviz tüccarlarınca Türk ve Türkiye adlarını kullanmasıyla Anadolu'nun yeni sahibini tanımlıyordu. Moğol istilasıyla Anadolu Selçuklu Devleti'nin son bulması sonrası 1299'da kurulmuş olan yeni, dinamik bir beylik olan Osmanlı Beyliği'nin Bilecik'i fethi ve kendisine başkent yapması, Bursa'yı fethi ve başkentini Bursa'ya taşıması, daha sonra Gelibolu yarımadasına geçip, Edirne'yi fethedip başkent yapışı ve 1453'te İstanbul'u (Bizans) fethedip başkent yapması ve çağının en güçlü imparatorluğu olması; Avrupa ve özellikle Papalık tarafından Türk Müslüman tehdidi "Doğu Sorunu" olarak tanımlandı ve büyük bir korkuya, nefrete yol açtı. İspanya'da bulunan Endülüs sorununu 1492'de katliamlarla çözmeleri ile tek sorun Türk Müslüman Osmanlı İmparatorluğu oldu.

Kanuni Sultan Süleyman'ın Viyana Kuşatması Katolik-Protestan din savaşının yaşandığı bir dönemde tüm Avrupa'yı büyük korkuya düşürdü. 1555 yılı Osmanlı İmparatorluğu'nun İstanbul'da kahvehanelerin ve bekâr hanlarının açıldığı yıl oldu. Büyük kentlere köylerden gelen genç işsizlerin yarattığı sosyal gelişme, daha sonra başlayan Celali İsyânlarının bastırılması ve Zorba Valiler Dönemi, 1595-1610 Avusturya Savaşı'nın Zitvatorok Antlaşması ile biten II. Fetret Dönemi yaşandı. Osmanlı Devleti Köprülülere İslahatlarına ve Koçibey'in *Risalesine* rağmen toparlanamadı. 1683 Viyana bozgunu ve 1699 Karlofça Antlaşması'yla Avrupa için tehdit olmaktan çıktı. Doğu sorunu uzun süre unutuldu.

Avrupalılar 15. yüzyıldan başlayan bilimin ve aklın öncülüğünde dünyanın yuvarlaklığının keşfi ile gemi mühendisliğinde geliştirdikleri üstünlük ile keşifler çağını açtılar. Merkantilist ekonomik sistemden ticaret kapitalizmine ve sömürgecilğe geçerek büyük katliamlarla Asya, Afrika ve Amerika kıtalarını yağmalayıp paylaştılar. Kanuni zamanında imzalanan kapitülasyonlar Osmanlı'yı giderek Avrupa'nın açık pazarı durumuna getirdi. Rönesans ve Hümanizma Dönemi Avrupa'yı bilim ve teknolojik gelişmelerde üstün duruma getirdi. 19. yüzyıl başında Napolyon'a karşı yapılan savaşta galip gelen ittifakın 1815'de Viyana görüşmelerinde, Rus Çarı Doğu Sorununu gündeme taşıdı ve "Türklerin Balkanlardan sürülüp çıkarılmasını" önerdi. İngiltere, Fransa, Avusturya, Prusya bu önerinin "Pan Slavist bir oyun olduğunu" göremek reddettiler." 6 yıl sonra Rusya, İngiltere ve Fransa (emperyalist dev-

letler, Ortodoks, Katolik, Protestan kiliselerinin) desteği ile 1821'de Mora İsyanını çıkarttılar. 2-3 gün içinde 24 bini aşkın Müslüman halk ve binlerce de Yahudi katledildi. Osmanlı Devleti isyanı bastıramayınca, Mısır Valisi Mehmet Ali Paşa'dan yardım istedi. Valinin oğlu İbrahim Paşa 25 bin kişilik bir ordu ve donanmasıyla Mora'ya çıktı ve isyanı sert bir şekilde bastırdı. Osmanlı Devleti iç işi olan bir isyanı bastırmış oldu. Bu üç emperyalist imparatorluk, kendi sömürgelerinde yaptıkları katliamlara bakmadan 1826'da Akkirman'da yaptıkları anlaşma sonucu, "Osmanlı Devleti'nin Mora Krallığını kabul etmesi" için nota verdiler. Osmanlı Devleti bu notayı içişlerine müdahale görerek bekledi. Bu emperyalist devletler savaş bile ilan etmeden bir haçlı emperyalist seferi başlatıp Navarin'de Osmanlı donanmasını yaktılar (20 Ekim 1827). Bu olay sırasında İzmir'de görevli bulunan Avusturyalı diplomat Baron Anton Proksch von Osten anılarında (İzmir Kent Kültürü Dergisi, S 4 Eylül 2001 İzmir Belediyesi yayını) bu donanmanın Sakız Adasını da topa tuttuğunu belirttiikten sonra, olayın İzmir'de duyulması üzerine "barış anlaşmasına rağmen" savaş dahi ilan etmeden yapılan bu saldırılara karşılık büyük bir tepkiyle intikam almak için galeyana gelen Müslüman halk büyük bir korku yarattı. Fransız, İngiliz asıllılar başta olmak üzere patlayan olaylardan korktular. Türk halkı sakinleşince durum düzeldi. İngiltere ve Fransa Rusya'yı Osmanlı İmparatorluğu'na saldırmakta serbest bıraktılar. 1829'da Rus ordusu Edirne'ye gelince yenilgiyi kabul eden Osmanlı Devleti, 1830'da Londra'da imzalanan anlaşma ile Mora Krallığını kabul etti. Mora Krallığına bir Alman prensi getirildi. Üç imparatorluğun sayesinde kurulan bu krallık Megalo İdea stratejisini Osmanlının (Türk) düşmanı ile dost olmak ve idealine bu yoldan ulaşmayı belirledi.

1821'den itibaren batı emperyalizmi Osmanlı topraklarını, Rusya'ya kaptırmadan kendi çıkarları için kullanmak amacıyla Osmanlı "toprak bütünlüğünü denge politikaları" ile korumaya çalıştı. Osmanlı Padişahı II. Mahmut'un reformları ile Fransız devriminin getirdiği hakları hayata geçirmesi, özellikle Askeri Tıbbiye (1826), Harp Okulu (1834) ve halk için mekteplerin açılışı 1839'da Tanzimat Fermanı'nın yayınlanmasını getirdi. Bu sürede Mısır Valisi'nin 1833 ve 1839 isyanlarının İngiltere tarafından engellenmesi ve Rusya'ya karşı koruması, Osmanlı Devleti'ni İngiltere'ye yaklaştırdı. 1838 yılında İngiltere ile ticari bir antlaşma imzalandı. İngiliz iş adamları Anadolu içerilerine kadar girip maden arama dahil her türlü ticaret hakkını aldı. Bu anlaşma kısa sürede başta Fransa olmak üzere diğer devletlere de yayıldı. Ege adalarından Anadolu'ya Rum göçü oldu. 1853 tarihinde Rusya ile

çıkan savaşta İngiltere, Fransa ve Piyemonte Prenslığı Osmanlı Devleti'nin yanında yer aldılar. İngiltere'nin amacı Akdeniz için tehdit oluşturacak Rus donanması ve tersanelerini yakmaktı. Kırım Savaşı ile bu amacına ulaştı. *İngiltere'nin Rusya'ya karşı izlediği strateji Balkanlardan başlayıp Karadeniz, Kafkasya, Hazar Denizi, İran ve Afganistan'dan Çine uzanan bu çizginin altına inmesini engellemektir.* Bu çizginin en önemli bölümü Osmanlıdır (daha sonra Türkiye). Boğazlar Akdeniz'in kapısı, Kafkasya, İskenderun ve Basra körfezlerinin kapısıdır (Bu çizgi hala geçerlidir.). 1856'da Paris Barış Konferansında batılı devletler Osmanlı Devleti'ni 7, 8 ve 9. maddelerle Avrupa devletleri topluluğuna alınmasını onayladılar. Osmanlı Devleti'ne karşı kuvvet kullanmak isteyen bir devlet diğer devletlere danışmak zorunda olduğu, aksi durumda diğer devletlerin duruma müdahale edebileceği kabul edildi. Gerçekte bu maddeler uygulanmayacaktır. Osmanlı Devleti Kırım Savaşı masrafları sebebiyle 1854'te tarihinde ilk kez borçlanmaya başladı. %4-9 arası yıllık faizle alınan bu borç, ordunun ihtiyaçları, adliye, eğitim ve ileride Haliç'te çürümeye terk edilecek donanma alımına, ama önemli bölümü sayraların yapılması, düğünler için harcandı. Bu borçlanmalar önü alınamaz biçimde artarak devam etti. Sonunda Osmanlı Devleti borçlarının faizlerini bile ödeyemeyecek duruma düştü. 1838 anlaşmasına dayanarak İngiltere ve Fransa İzmir'in Basmahane ve Alsancak Garlarını inşa edip bir demiryolu kuzeye, diğeri de güneye olmak üzere hat döşedi. Bu hatları yirmişer kilometre yanlarındaki arazilerde her türlü hakları aldılar. 1856'da Paris Anlaşması'nın yönlendiricisi olan İngiltere, İstanbul'da Londra bankerlerine "Osmanlı Bankası" nı kurdu. 1862'de bu banka 30 yıl süreli olarak talep olduğunda altın karşılığında banknot (kâğıt para) çıkartabilecektir. Piyasadaki banknotun üçte biri oranında nakdi ihtiyat bulunduracaktır. Bankanın imtiyazı sürdüğü sürece Devlet "evrak-ı nakdiye çıkarmayacaktır. Borçları ve faizler tahsil etme ve alacaklılara ödeme yapacak, yüzde yarım komisyon alacaktır. 1863'te Fransız bankerler de Osmanlı bankasına ortak oldular. Osmanlı Bankası Merkez Bankası'nın karşısına en büyük rakip olarak 1888'de Deutsche Bank çıkacaktır. 1857'de Eflak Boğdan Prenslığı (Osmanlı Devleti'ne bağlı) Avrupa Komisyonu tarafından kışkırtılarak birleşmeleri sağlandı ve Albay Alexandra Coza'nın yönetimine verildi. Romanya'nın kuruluşu Osmanlı fermanıyla onandı. Romanya'nın kuruluşu sonrasında Balkan ulusları emperyalist kışkırtmalarıyla ayaklanmalara başladılar. Osmanlı Devleti örnek bir davranışla 1868'de Hristiyan halk Yunanistan'a bağlanmak için ayaklanma çıkartınca, Osmanlı Devleti bir tüzük yayınlarak Müslüman ve Hristiyan eşitliğini getirdi. Hristiyanlardan alınan vergiyi kaldırdı. Resmi

dil olarak Türkçenin yanında Rumca'yı da kabul etti. Balkanlardaki ayaklanmalar devam etti. Özellikle Rusya Pan Slavist politikasıyla Balkanları etkisi altına almak için kışkırtmaları ve desteklemeyi sürdürdü. 1874'te Almanya, Fransa, Rusya yakınlaşmasını engellemek amacıyla Rusya'ya destek verdi. Osmanlı Devleti'ne verilen nota ile iltizam usulünün kaldırılmasını ve ibadetin serbest olmasını karma idari kurulların oluşturulmasını istediler. 1876'da Osmanlı Devleti notayı kabul etmesine karşın, isyanlar devam edince askeri kuvvet kullandı. Avrupa basınında katliam haberleri, Mayıs ayında Avrupa devletlerinin tehdit notalarıyla reformlar yapılması gündeme geldi. Gerçekte kıyımlar Hristiyan çeteler tarafından yapılıyordu. Avrupa bunu biliyor ama onları destekliyorlardı.

Tanzimat Fermanı ile Osmanlı Müslüman toplumunda yeni bir gençlik yetişmeye başladı yurt dışında eğitim gören ve İstanbul'a dönen gençler, Avrupa'da gördükleri meşruti monarşinin kabul edilmesi yolunda "Genç Osmanlılar" adıyla dernek kurarak örgütlendiler. 1861'den başlayarak günlük halk gazetesi çıkardılar, tiyatro eserleri yazıp tiyatro kurdular. Namık Kemal'in "Vatan yahut Silistre" eserinin oynanması İstanbul kamuoyunda fevkalade coşku yarattı. Roman yazımına başlandı. Vatan ve hürriyet kavramları benimsendi. Abdülaziz duruma engel oldu. Abdülaziz'in israfı, borçların fazisinin bile ödenemeyeceği duruma gelinmesi, Balkanlarda Müslümanların katledildiğinin duyulması üzerine, İstanbul halkının silahlanması Abdülaziz'i endişeye düşürdü. Rus yanlısı olarak bilinen Sadrazam Mahmut Nedim Paşa ile şeyhülislamı azletti. Mithat Paşa sadrazamlığa atandı, Harbiye Nazırı Hüseyin Avni Paşa ile duruma çözüm bulmak için 29 Mayıs 1876'da Abdülaziz'i tahttan indirdiler. Rus Çarı ve Avusturya İmparatoru Reichstadt'da buluşarak Balkanları bölüşme görüşmelerine başladılar. İstanbul'un serbest şehir ilan edilmesine kadar, Türk egemenliği sona erdirilmesini kararlaştırdılar. İngiltere bu durumu kabul etmeyip onları savaşla tehdit edince 23 Aralık 1876'da İstanbul'da büyük devletlerin katıldığı bir konferans toplandı. Mithat Paşa top ateşleri ile duyurulan durumu açıkladı. Tüm halkının eşitliğine dayanan Kânûn-ı Esâsinin (Anayasa) ilan edildiğini duyurdu. Büyük devletler buna önem vermediler. Hristiyanlar için kabul edilemez ayrıcalıklarda ısrar ettiler. İngiltere ve Fransa Osmanlı Devleti'nin parlamenter sisteme geçilmesi durumunda padişahlara her istediklerini kabul ettirme kolaylığını yitirileceği endişesiyle Rusya'ya izin verdiler. Rusya 19 Nisan 1877'de Osmanlı Devleti'ne savaş ilan etti. Rus ordusu Ayastefanos'a (Yeşilköy) kadar geldi ve burada Ayastefanos Anlaşması imzalandı. Rusya'nın tek başına bölgeye ege-

men olacağını gören büyük güçler Rusya'yı tehdit ederek Berlin'de konferans düzenlenmesini sağladılar. Berlin'den çıkan sonuca göre (13 Temmuz 1878) Osmanlı Devleti'nin etkinliği devam edecektir. Ancak bu tarihten sonra Osmanlı İmparatorluğu'na karşı paylaşma saldırıları hızlandı. İngiltere aynı yıl Osmanlı Devleti'nin Kıbrıs Adası'nı 99 yıllığına kendisine kiralanmasını sağladı. İngiltere böylece Kıbrıs-Malta-Cebeli Tarık arasında Akdeniz üstünlüğünü sağladı. Osmanlı Devleti'nin Rusya'nın Kafkasya üzerinden Basra ve İskenderun körfezlerine; Türk Boğazlarını ele geçirmesini engellemesinin mümkün olamayacağı görüşüyle stratejisini değiştirdi. Kafkasya kapısını destekleyeceği büyük Ermenistan ile kapatacak, Boğazlar ve Ege bölgesine hâkim Büyük Yunanistan ile Rusya'nın yolu kapanacaktı. Berlin'de isteklerine erişemeyen Ermeni örgütleri ve Balkan terör örgütleri Müslüman halka katliamlara başladılar. Osmanlı Devleti bu olayları durdurmak için bölgeye asker sevk edince, Müslüman katliamını sevinçle karşılayanlar, Türk askerini Hristiyan katliamı yaptığı yolunda yayınlar yaptılar. Bu arada 1881'de Fransa Tunus'a yerleşti. İngiltere 1882'de Mısır'ı koruması altına alarak yerleşti. 1885'te Bulgar Prenslığı (Dış ilişkilerde Osmanlı Devleti'ne bağlı) halkının %70'inden fazlası Müslüman olan Doğu Rumeli'yi kendisine ilhak etti. İngiliz elçisi donmayı Varna önüne göndererek, ilhak edilen bölgeye asker desteğinde bulundu. Abdülhamit hiçbir girişimde bulunmadı. Abdülhamit Dönemi'nde 1897 Osmanlı-Mora Krallığı arasında yapılan savaş Osmanlı ordusu ezici bir üstünlükle kazanmasına rağmen emperyalist devletlerin duruma müdahalesi ile Osmanlı Devleti sonuç alamadı.

20. yüzyılın başında Abdülhamit'in baskıcı yönetimine karşı oluşan Jön Türk ve İttihat Terakki hareketleri, Makedonya'da silahlı kuvvetleri ve yöre halkının direnişi karşısında Kânûn-ı Esâsiyi yeniden yürürlüğe koyması ile II. Meşrutiyet Dönemi başladı. Yönetimin Alman yanlısı olan İttihat Terakkinin eline geçmesinden tedirgin olan İngiltere yapımı 31 Mart 1909 (Miladi takvimde 13 Nisan) isyanı ve Hareket Ordusunun İstanbul'a gelip olayı bastırması ve Abdülhamit'in tahttan indirilmesi ile yeni bir dönem başladı. Almanya ile yapılan anlaşma ile devreye girmiş olan Berlin-Bağdat demir yolu, bölgenin petrol kaynağı olması, motorlu araçların hızla devreye girmesi Orta Doğuyu dünyanın enerji merkezi haline getirdi. Emperyalist rekabetler sonucu kurulmuş bulunan Üçlü İttifak ve Üçlü İtilaf blokları arasındaki rekabet büyük bir savaşı hazırlıyordu. Osmanlı İmparatorluğu'nun meşruti hürriyetçi bir döneme girmesi, Almanya'ya daha da yakınlaşması, İtilaf blokunu tedirgin etti. Balkan Savaşı'nı çıkartarak ordunun yıpranması, ekono-

minin ve sosyal hayatın sarsılması ve özellikle Berlin-Bağdat demir yolunun kesilmesi sağlandı. Balkan Savaşı partizanlık iç çatışması sonucu felaketle sona erdi. Londra Anlaşmasıyla Gelibolu ve İstanbul hariç bütün Trakya Bulgaristan'a verildi. Romanya, Yunanistan, Sırbistan; Bulgaristan'ın büyük pay aldığı gerekçesiyle saldırıya geçip de, Bulgaristan kendisini savunmak için Trakya'dan ordusunu çekince Vezir Talat Paşa Veziri Azam Kâmil Paşa'ya Edirne ve Trakya'yı kurtaralım teklifinde bulunur. Kâmil Paşa İngiltere'yi kızdırır diyerek reddeder. Bunun üzerine Talat Paşa Binbaşı Enver'e Babıali'yi basmakla görevlendirir. Bu baskından sonra Enver Edirne ve tüm Trakya'yı geri alır. Edirne Fatihî Enver saraya damat olur, hızla general ve Harbiye Nazırı olur. İttihat ve Terakki Partisi önemli milli reformlar yapar. Enver Paşa, Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşına hazırlıksız olarak Almanya'nın yanında girilmesini neden olur. Dünyanın en büyük devletlerinin ordularıyla Kafkas, Mezopotamya, Çanakkale cephelerinde savaşıldı. 18 Mart 1915 ve 10 Ağustos 1915 ve 1916 Kütül'amâre zaferleriyle dünya tarihinin akışını Türk ordusunun zaferleri sağladı. Bir yılda savaşı kazanacağı hesabını yapan İngiliz Savaş Bakanlığı (Kitchener ve Churchill), savaşın dört yılda bitmesine sebep olan Albay Mustafa Kemal'i gösterir. 30 Ekim 1918'de imzalanan Mondros Mütarekesiyle koşulsuz teslim olan Osmanlı Devleti çaresizlik içindedir.

Paris Barış Konferansı Osmanlı İmparatorluğunun tüm topraklarını ve anavatanını bile yok etmek yolunu seçti. İngiliz General Allenby, 1917 Aralık sonunda Kudüs'e girdiğinde doğruca Selahaddin Eyyubi'nin mezarına gider ve sandukayı yumruklayarak "Selahaddin kalk kalk Haçlı seferleri şimdi bitti" diyerek hırsını belirtir. Aynı yıl Lloyd George "Türkleri Anadolu'dan geldikleri Orta Asya'ya sürüp çıkaracağız." diyerek emperyalist duygularını göstermişti. Savaşın başlamasıyla isyan eden Ermeni çeteleri, Van'ı ele geçirip ordunun lojistik yollarına saldırdılar ve sivil halka katliam yaptılar. Bu sebeplerle tehçire tabi edilen Ermeni olayını katliam olarak suçlayan İttihat bloku (İngiltere, Fransa, İtalya ve Amerika Birleşik Devletleri) Batı Egeyi Yunanistan'a, Doğu Anadolu'yu Ermenistan'a vermeyi kararlaştırdılar. İstanbul'a gelir gelmez 144 İttihat Terakki ileri gelenini tutukladılar. Boğazlıyan Kaymakamı Kemal Beyi idam ettirdiler.

1918 sonunda başlayan ve 1919 da devam eden, özellikle İngiliz basınında *Times*, *The Manchester*, *Guardian*, *The Observer* gibi büyük gazeteler, Ermeni tehçirine katliam derken, 1919 da çıkan yazılarda "Müslüman Türkler İzmir, Samsun, Adana, Antep yörelerinde Hristiyan Rum ve Ermenileri katliama

devam ediyorlar” algısıyla adeta bir haçlı seferini kaşırtıyorlardı. İngiliz halkını kandırıyorlar, Yunanistan’ın İzmir’e çıkmasının yolunu açıyorlardı. *Times* 13. sayfasında devamlı olarak bu yazılarına devam ederken, yan sütunda “Mr. Venizelos, Başbakanımızla görüşerek Yunan Ordusuna izin verilerek bu katliamların durdurulmasının sağlanmasını istedi” diye yazıyordu. Bu ortamda “Yunan ordusu, İtilaf Devletlerinin asayışı sağlama kuvveti olarak” İzmir’e asker çıkartmasına izin verildi. 15 Mayıs 1919 günü İtilaf Devletlerinin koruması altında çıkarma yaptı. Üç gün içinde beş binden fazla Müslüman Türk katledildi. Mora katliamının öncüsü olan emperyalistler (Sovyetler Birliği hariç) aynı senaryoyu oynuyorlardı. Yunan Albay Metaksas (1936 Yunanistan diktatörü) kendi komutanlarına, “Anadolu’ya asker çıkarmayalım, Türkleri Anadolu’da yenemeyiz Anadolu mezarımız olur.” diye uyardı. ABD Başkanı Wilson Ermenistan haritasını bizzat çizdi.

Bütün güçlülere, iç isyanlar, asker kaçakları, silah, cephane yokluğu, 6 yıl savaşın yarattığı yokluk, salgın hastalıklara vb. rağmen Türk milleti TBMM’nin kurucusu Başkomutan M. Kemal Paşa’nın yanında yer aldı. Büyük Taarruzla Yunan ordusu 14 günde imha edildi. Türk ordusu 9 Eylül 1922’de İzmir’e girdi. İlk önce, valilik konağında asılı bulunan Yunan Haçlı bayrağını indirerek Hilali yücelten Türk bayrağını göndere çektiler. 3-11 Ekim 1922 Mudanya Mütarekesiyle Edirne dahil Trakya Türkiye’ye bırakıldı. Lozan emperyalizmin hezimetini oldu. Görülüyor ki 1821’de başlayan emperyalist haçlı Yunan hareketi 1922’de yüzüncü yılında Müslüman Türk zaferi ile sonuçlandı. Türk Devrimi ile Türkiye her alanda başarılı gelişmeler sağladı. Atatürk’ün sayesinde 1937-1939 arasında Hatay tek kurşun atmadan ana vatana bağlandı.

İkinci Dünya Savaşı (1939-1945) sürecinde Türkiye tarafsız kaldı. Alman işgalinden kaçan Yunanlıları sığınmacı olarak kabul etti. Savaş 1945’te sona erdiğinde dünya büyük bir yıkım daha yaşamış oldu. Türkiye Birleşmiş Milletler’in kuruluşuna katıldı. Türkiye Sovyet tehdidi karşısında ABD ile 1945 ve 1947 Marşal Anlaşmalarını imzaladı. Bu anlaşma ABD’ye etkin ayrıcalıklar sağladı. 1950 seçimlerini kazanan Demokrat Parti NATO’ya (1952) girerken ayrıca imzalanan ikili anlaşmalarla ABD’nin etkinliğini daha da arttırdı. Bütün bu anlaşmalar “karşılıklı eşitlik” ilkesiyle yapılmıydı. Türkiye’nin NATO’ya ne kadar ihtiyacı varsa NATO devletlerinin de Türkiye’ye o kadar hatta daha çok ihtiyaçları vardı. Basra ve İskenderun körfezlerinin, Boğazların koruyucusu Türkiye olmadan NATO güven içinde olamazdı. Türkiye ve Yunanistan 1952’de NATO’ya birlikte kabul edildiler.

29 Mayıs 1953, İstanbul'un fethinin beş yüzüncü yıldönümüydü. Menderes Hükümeti Yunanistan'ı rencide etmemek için kutlama yapmadı. Gençlik ve halk kutlama yaptı. Yunanistan on gün matem ilan etti, fatihlere beddua edildi. 1956'da Yunan EOKA örgütü Kıbrıs'ta terör saldırılarına başladı. Atatürk'ün doğduğu Selanik'teki evin ateşe verilmesine karşılık 6-7 Eylül olayları yaşandı. Yunanistan ENOSİS terör saldırılarıyla Megali İdea'dan vazgeçmediğini ortaya koydu. İngiltere ortak bir çalışma başlattı. 1959'da Zürih ve 1960'ta Londra Anlaşmaları ile Türkiye, İngiltere ve Yunanistan garantör oldular. Makarios, Anayasasında Kıbrıs Türklerine tanınan hakları hiçe saydı. 1964'te Türklere yönelik yapılan kıyım ile Türklerin adayı terk edip gitmelerini sağlamaya çalıştı. Türk Mücahit hareketine karşı daha çok kıyım yönelmeleri ve Kıbrıs Türk Alayını kuşatmaları üzerine Türk Hava Kuvvetleri Rum kesiminin silahlı birliklerini ve Rum savaş gemilerini vurunca durmak zorunda kaldılar. ABD Başkanı Johnson Başbakan İsmet İnönü'ye gönderdiği mektupta 1947 anlaşmasına atıf yaparak, bizim verdiğimiz silahları izniniz olmadan kullanamazsınız. Sovyetler Birliğinin müdahalesi karşısında yalnız kalırsınız tehdidinde bulundu. ABD'nin Hristiyan emperyalist yüzü açığa çıkmıştı. Yunanistan'ın bütün yaptıklarına engel olmayanlar, Türk savunmasını engellemeye çalıştılar. 1967'de Kıbrıs'ta aynı senaryo tekrar yaşandı. ABD'nin müdahalesiyle uzlaşma sağlandı. Yunanistan'ın durmayacağı anlaşıldı. Süleyman Demirel Hükümeti tarafından Genelkurmayın da önerisiyle, 1-Ege Ordusu Kuruldu, 2- Jandarma Komando ordusuna dönüştürüldü (Bugün dünyanın en güvenilir askerleridir.) 3- Silah sanayi kurulması için Almanya'dan alınan yardımla Kırkkale harekete geçti. Çıkartma gemilerinin inşasına başlandı.

1974'te Yunan Cunta Hükümeti Makarios'a karşı Nikhos Sampson darbesiyle Enosis'i (Kıbrıs'ı Yunanistan'a katmak) uygulamaya koydu. Türkiye böyle bir saldırıya hazırlanmıştı. Bülent Ecevit ve Necmettin Erbakan Hükümetinin aldığı kararla 20 Temmuz'da Türk ordusu hava ve deniz kuvvetlerinin korumasında 40 çıkartma gemisiyle Girne sahillerine çıkarken Girne dağlarının güneyine paraşütçü kuvvetlerini indirdi. 40 çıkartma gemisi Ege'de konuşlandırılmıştı. Londra'da yapılan Türk, İngiliz ve Yunan bakanların toplantısında Yunanistan Türk haklarını tanımamakla Türkiye'ye ikinci operasyon şansını verdi. Ordumuz güney, doğu, batı yönlerine yönelerek Barış Hattını çizdi. Müttfiklerimiz hiçbir şey olmamış gibi "Tamam darbe bitti normale dönüldü. Artık ordunuzu çekebilirsiniz" tavrı ile Türkiye'ye çıkması için ısrar etmeye başladılar. 1956'dan 1974'e kadar Yuna-

nistan'ın yaptığı katliamlar dikkate alınmadı. Türk ordusu Kıbrıs Türk halkının anayasal, hukuki haklarını korumak için Zürih, Londra Anlaşmalarının verdiği garantörlük yetkilerini kullanmaktadır. ABD silah, mali, ekonomik ambargolar uygulamaya başladı. Demirel Hükümeti İncirlik Hava üssünü kapattı. Yunanistan her fırsatta Türkiye'yi kışkırtarak kendisine saldırması oyunlarından vazgeçmedi. Özellikle Ege Denizi'nde 12 mil oyununu çok sık uygular. 90'lı yıllarda sayısız denemelerde bulundu. Donanmasını Ege'de do-laştırıp gövde gösterisi yapar; Türk donanması gelince çığırkanlık başlar: "Türkler bize saldırıyor". 1975'te Güney Kıbrıs kesiminde Yunanistan, Ermeni diasporası, Apocular Türkiye'ye karşı anlaşma yaptılar. Ermeni terör örgütlerinin Türkiye'nin elçilik ve konsoloslukları personeline saldırı kararı alındı. Yunanistan ihtiyaç olan malzemeleri sağlayacak, yakalanan terörist olursa, o ülkedeki elçilikleri avukat tutma ve gerekli yardımları yapacaktı. Ermeni terörü dünyaya yayıldı. Türkiye'nin maruz kaldığı bu duruma ABD ve AB'den "NATO müttefiklerimiz" destek gelmedi. Türkiye'nin karşılık vermesi ise rahatsız etti. Paris Havaalanında Türklere yapılan saldırının Fransa'ya zarar vermesi üzerine bu teröre son verildi. 1982'de Şam'da yapılan toplantıda Suriye ve PKK da bu gruba katıldılar. 1984'te PKK Eruh kazasında sivilleri öldürerek teröre başladı. Suriye ve Yunanistan PKK'ya silah eğitimi vermeye başladılar.

1959'da Fransız yazar Salvador de Madariaga, Andre Maurois'in önsözü ile yayımlanan "Avrupa'nın Portresi" (Türkçesi Mehmet Cihangir, İş Bankası yayınları, 1966 Ankara s. 178-180) başlıklı kitabında Avrupa uluslarının karakter özelliklerini belirlemektedir. Yunanlıdan bahsederken "hilebaz Yunanlı" diye bahseder. Türk konusunda, Avrupa'nın batı sınırının Urallardan İskenderun'a kadar olduğunu, Türkiye'nin Avrupa coğrafyasında olduğunu belirtir. Dört yüz yıl Balkanları yöneten Türkler, engizisyonun din baskısı ile kıyım yaptığı bir dönemde Yahudilere ve Hristiyanlara dini özgürlük tanıdılar. Türklerin, Avrupa'da örnek gösterildiğini belirten yazar; eğer Avrupa Hristiyan kimliğini gerekçe göstererek Müslüman Türkleri dışlarsa, kendi değerlerini inkâr etmiş olur demektedir. Türkiye'nin en büyük eksiğinin "Sokratik düşünceye (bireyci, eleştirci, sorgulayıcı, kuşkucu, bilimsel düşünme) görüşe uzak olmalarını, Atatürk'ün kurduğu Türkiye'nin Avrupalı ve Türkler'in güvenilir olduğunu belirtir. "Hilebaz Yunanlılara kıyasla (s.16) Türklerin Avrupa için Yunanlılarla birlikte vazgeçilmez olduğunu ileri sürmektedir." Bernard Lewis, Modern Türkiye'nin Doğuşu kitabında Türkiye'nin Atatürk'le modern bir ülke olduğunu; Moris Duverger Kemalizm'in

Türkiye’de demokrasiyi ve modernleşmeyi hazırlayan örnek bir devrim olduğunu belirtmektedirler.

1963’te Almanya ve Fransa Avrupa Birliği’nin kuruluşunu hazırlayan anlaşmayı imzaladılar. Üye sayısı altı idi, ama bayraktaki yıldız sayısı 12 idi. Bugün ülke sayısı 27, bayraktaki yıldız sayısı hala 12. İsa’nın 12 havarisini mi temsil ediyor. Türkiye Avrupa Komisyonu üyesidir. NATO üyesidir ve Hilal ile İslamı temsil eden Türk bayrağı müttefiklerinin bayraklarıyla birlikte dalgalanmaktadır. Türkiye AB’ye en erken baş vuran ülkelerden biridir. AB Hristiyan Partileri Hilali Birliğin bayrakları arasında görmek istemediklerini açıkça belirttiler. Eski Almanya Başbakanı Schmidt (sosyalist) “Türkler Sevr’i reddetmekle hata yapmışlardır” açıklamasını yapmıştı. 1995’te AB ile imzalanan “Gümrük Anlaşması” iç politikada Birliğe katılıyoruz propagandası ile karşılanmıştı. AB Türkiye’yi imtiyazlı ülke olarak yanında tutmak istiyor. 1990 başında ABD’nin Irak Savaşında “Irak senin ve NATO’nun arka bahçesidir” baskısında bulunup savaşa katılmamız istenmişti. Cumhurbaşkanı Özal da girme yanlısı idi. Genelkurmay askeri bakımdan sakınca görmüş Mesut Yılmaz Hükümeti katılma kararı almamıştı. 11 Eylül 2001 İkiz Kuleler terör saldırısıyla Newyork şehri büyük bir yıkıma uğradı. ABD Başkanı Bush “Crusade” (Haçlı seferi), kelimesini kullandı. Danışmanları düzeltme yaparak “operation” (askerî harekât anlamında da kullanılır) terimini kullandılar. O dönemde verdiğim konferanslarda ABD’nin, Kuzey Afrika, Suriye, Irak, İran, Afganistan ülkelerine süpürme operasyonu yapacağını belirtmiştim. ABD Türkiye’nin 2003’te Irak’a yapılacak harekate katılmasını istedi. AB Türkiye Irak’a girerse AB’ye girmeyi unutsun diye tehdit etti. İngiltere girdi. AB’nin sesi çıkmadı. TBMM’den yeterli oy çıkmayınca Türkiye harekate katılmadı ama üslerin kullanılmasına daha önce de olduğu gibi izin verdi.

AB Türkiye ile yaptığı görüşmelerde ısrarla “Yunanistan’la aranızdaki sorunları çözün, Kıbrıs’ı terk edin, Kürt sorununu çözün, Ermeni sözde soykırımını kabul edin” baskısını yapmaktadır. Açıkça ne istiyorlarsa verin diyorlar. Türkiye bu baskılara tümüyle karşı koyacak ve bu emperyalist tehditleri geçmişte Atatürk’ün izlediği kararlı ve etkin politikalarını devam ederek, Hatay olayındaki, 1974 Kıbrıs müdahalesiyle gösterecek güçtedir.

Yunanistan son dönemde, Ege’de 18 adamızı işgal ederek savaş sebebi yaratıp, Türkiye’yi tahrik ediyor. Doğu Akdeniz’de Türkiye’ye Akdeniz’i kapatmak oyunlarına girişti. Fransa ile yakınlaşması, ABD’nin Ege’de adalara askeri gücünü yerleştirmesi, Edirne’nin 40 km yakını Dedeağaç’ta üs kurması NATO kurallarına karşı bir durumdur. Türkiye her zaman sabırlı davrandı.

Kaynaklar

- Armaoğlu, Fahir *Siyasi Tarih 1789-1960*, SBF Yayınları, Ankara 1973.
- Aybars, Ergün, *Atatürkçülük ve Modernleşme*, İzmir 2008.
- Aybars, Ergün, *Bir Uygarlık Örneği Türk Devrimi*, İzmir 2014.
- Aybars, Ergün, *Türkiye Cumhuriyeti Tarihi, (1821-1923)*, Ankara Üniversitesi Basımevi, 1995.
- Çağdaş Türkiye Tarihi 1908-1980*, Kollektif Makaleler, Yay. Sina Akşın.
- Danişment, İsmail Hami, *31 Mart Vakası*, İstanbul 1961.
- Ewans, Laurance, *Türkiye'nin Paylaşılması 1914-1924*, Milliyet Yayınları, 1972.
- Hobsbawm, Eric J., *Kısa 20.Yüzyıl "1914 - 1991 Aşırılıklar Çağı"*, Everest Yayınları, 2020.
- Karacan, Ali Naci, *Lozan*, Milliyet Yayınları, 1971.
- Karal, Enver Ziya, *Osmanlı Tarihi*, C V-IX, TTK Yayınları, Ankara, 2007.
- Karpat, Kemal, *Türk Demokrasi Tarihi*, İstanbul 1997.
- Köprülü, Fuat, *Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu*, TTK Yayınları, Ankara 1959.
- Lewis, Bernard, *Modern Türkiye'nin Doğuşu*, TTK Yayınları, Ankara 1970.
- Shaw, Stanford-Ezel Kural Shaw, *Osmanlı İmparatorluğu ve Modern Türkiye*, İstanbul 1983.
- Turan, Osman, *Selçuklular Zamanında Türkiye Tarihi*, Nakışlar Yayınevi, İstanbul 1984.
- Türkgeldi, Ali Fuat, *Görüp İşittiklerim*, TTK Yayınları, Ankara 1951.
- Uzunçarşılı, İsmail Hakkı *Anadolu Beylikleri*, TTK Yayınları, Ankara 1988.
- Uzunçarşılı, İsmail Hakkı *Osmanlı Tarihi*, C 5, TTK Yayınları, Ankara 1959.
- Yinanç, Mükrimin Halil, *Selçuklular Devri Anadolu'nun Fethi*, İstanbul, 1944.